

NIEUWE, De, weekblad, opgericht in 1964, verschijnt te Brussel.

Bij het verdwijnen van De (Vlaamse) Linie (laatste nummer : 27 maart 1964) besloten enkele lekenredacteuren van dit door jezuiten geleide blad een nieuw opinie-weekblad te stichten. Op 9 maart 1964 werd op hun initiatief de naamloze vennootschap De Nieuwe Pers opgericht. Stichtende leden van de vennootschap waren M. Grammens, J. Lauwers, F. de Bisschop, H. van Hilst, A. Duchâteau, S. Verrept, L. van der Auwera en J. van den Driessche. De Raad van Beheer werd voorgezeten door S. Verrept, die in oktober 1964 ontslag nam en als lid van de raad werd vervangen door P. Kempen, als voorzitter door L. van der Auwera. Mark Grammens, die politiek redacteur was geweest van De Linie (z. aldaar), werd directeur en tevens hoofdredacteur van het weekblad, dat op 3 april 1964, een week na het laatste nummer van De Linie, voor het eerst verscheen. De statuten voorzien dat niemand meer dan 20 % van het kapitaal mag bezitten. De verantwoordelijkheid voor het redactionele beleid berust bij de redactie zelf. De Linie had bij zijn verdwijning een oplage van ongeveer 15.000 exemplaren. Volgens CRISP bereikte De Nieuwe in september 1966 25.000 exemplaren. Andere en latere cijfers zijn ons niet bekend. De eerste zeven boekjaren leed het blad verlies, het achtste bracht winst op (vgl. De Nieuwe van 24 maart 1972).

Bij de start beschikte De Nieuwe over redacteuren en een aantal bekende medewerkers, die voorheen in De Linie hadden gepubliceerd. Het blad deelde in zijn eerste nummer mede, dat het echt om een „nieuwe” ging, niet om een overneming van De Linie, die trouwens niet mogelijk was geweest. Het blad wilde het „klimaat van De Linie uitdragen”, maar voegde eraan toe, dat „het gesprek” nog maar net op gang was gekomen. Het nieuwe blad, dat zich onafhankelijk van alle partijen wilde op-

stellen, richtte zich tot een intellectueel publiek met algemeen-culturele interesse en duidelijke politieke oriëntering, zoniet engagement. De culturele bijdragen werden in een socio-politieke context geplaatst. Kenmerkend was dat het blad spoedig een campagne van voorlichting en confrontatie van meningen over de verzuiling begon. Gaandeweg kwamen in zijn kolommen jongere medewerkers aan bod, die onder invloed van de moderne linkse stromingen stonden. In De Nieuwe van 1 januari 1971 stelde M. Grammens, dat de betekenis van zijn krant niet ligt „in de strekking” die zij op een of ander tijdstip zou kunnen hebben, maar in het feit zelf van haar onafhankelijkheid, waardoor zij permanent beschikbaar is om de leemten te vullen die door de pers geschapen worden”. Hij voegde eraan toe, dat „elke gesloten denktrant, elk dogmatisme ons vreemd is”.

Grammens toont zich zelf in zijn bijdragen voorstander van sociaal-economische structuurhervormingen. Federalisme en economische democratie moeten samengaan. V.B. en socialistische beweging moeten identiek zijn. De V.B. heeft de nederlagen van de jongste jaren, naar zijn mening, te wijten aan de arrivistische ideologie van de zgn. elite onder de Nederlandstaligen.

In september 1974 bracht de n.v. De Nieuwe een Tijdschrift voor Diplomatie op de markt, onder redactie van M. Grammens; het is het eerste Vlaamse tijdschrift dat uitsluitend aan de buitenlandse politiek is gewijd.

LITERATUUR : W. Luyten, *Vraaggesprek met Mark Grammens over De Nieuwe*, in *Kijk zelf* (april 1964); - *Evolution et disparition d'un hebdomadaire d'opinion : Le Cas De Linie* (CRISP, 1964); - *La presse périodique radicale flamande* (CRISP, 1966); - J. Janssen, *De Nieuwe*, in *Jong* (februari 1969); - M. van de Voorde, *Het politieke opinieweekblad De Linie 1948-1964* (licentiaatsverhandeling Rijksuniv. Gent, 1970); - M.G. [= Mark Grammens], *Geschiedenis van De Linie te boek gesteld*, in *De Nieuwe* (11 december 1970); - *Het einde van de Vlaamse Beweging? Een enquête*, in *Ons Erfdeel*, jg. 14, nr. 2 (winter 1970-'71, p. 50-70); - M.G. [= Mark Grammens]; *De partijen hebben een kans verkeken...*, in *De Nieuwe* (21 januari 1972); - *De Nieuwe*, in *De Nieuwe* (24 maart 1972). GASTON DURNEZ